

Näringsdepartementet

Statens jordbruksverk

551 82 Jönköping

Uppdrag att verka för digitalt först – för en smartare livsmedelskedja

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens jordbruksverk (nedan Jordbruksverket) att, i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget, vara utvecklingsmyndighet för livsmedelskedjan. Jordbruksverket ska genomföra uppdraget i nära samarbete med Livsmedelsverket. Myndigheterna ska utifrån sina respektive ansvarsområden bidra i arbetet så att aktörer i hela livsmedelskedjan involveras. Uppdraget gäller åren 2016–2018.

Målsättningen med uppdraget är att förbättra tillgänglighöret av information för ökad tillväxt i livsmedelskedjan. Syftet är att skapa förutsättningar för nya digitala tjänster och lösningar så att målet om ökad tillväxt i livsmedelskedjan kan nås. Jordbruksverket ska sträva efter att sätta medborgaren och företagaren i centrum för arbetet och främja öppen och datadriven innovation.

Bakgrund

Medborgare och företag ställer stora krav på en samverkande offentlig förvaltning och på en effektiv kontakt med myndigheterna. Samtidigt visar internationella jämförelser att den offentliga sektorns digitalisering inte håller samma utvecklingstakt som övriga länder (se E-delegationens slutbetänkande SOU 2015:66). Regeringen har fått kritik från OECD, EU, Riksrevisionen, Statskontoret och Ekonomistyrningsverket för att de statliga myndigheternas utveckling av gemensamma e-förvaltningslösningar går för långsamt, samtidigt som alltför många it-projekt drar över budget.

Regeringens mål för e-förvaltningspolitiken är att offentlig förvaltning ska bli enklare, öppnare och effektivare (se regeringens strategi för en digitalt samverkande förvaltning, Med medborgaren i centrum N2012/06402/ITP). Det förvaltningspolitiska målet är att statsförvalt-

ningen i större utsträckning ska vara innovativ och samverkande (prop. 2009/10:175 s. 28)

För att stärka styrning och samordning av digitaliseringen av det offentliga Sverige har regeringen aviserat en fyraårig satsning på e-förvaltning 2014–2018 (prop. 2014/15:1 utgiftsområde 22, s. 148). Regeringen har vidare fattat beslut om ett råd för digitaliseringen av det offentliga Sverige (dnr N2015/07452/EF) och undertecknat en avsiktsförklaring med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om en digital förnyelse av det offentliga Sverige (dnr N2015/07455/EF). Avsiktsförklaringen innebär att parterna ska samverka kring de utvecklingsområden som identifierats, där bland annat livsmedelskedjan ingår, till exempel genom att SKL ska utse ett antal utvecklingskommuner och landsting som kan samverka med utsedda utvecklingsmyndigheter.

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1 utgiftsområde 22, s. 149) att ett antal statliga myndigheter ska ges i uppdrag att vara utvecklingsmyndigheter och genomlysas ett antal områden ur ett digitaliseringsperspektiv. Livsmedelskedjan var ett av regeringens fem prioriterade områden för digitaliseringen av det offentliga Sverige 2015–2018.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen bedömer att svensk livsmedelsproduktion har förutsättningar att bidra till ökad tillväxt och samtidigt stärka den hållbara utvecklingen i Sverige och i världen. Regeringen har därför inlett arbetet med en svensk livsmedelsstrategi. Strategin ska bland annat bidra till större produktion för såväl inhemska som utländska marknader, högre tillväxt och sysselsättning i hela livsmedelskedjan, ökad andel ekologisk produktion och konsumtion av livsmedel samt bättre möjligheter för konsumenterna att göra medvetna val.

För att regeringens mål för livsmedels- och e-förvaltningsområdet ska uppnås, krävs bättre tillgänglighet och utnyttjande av information som påverkar alla aktörer inom livsmedelskedjan – från produktion till konsumtion. Information i livsmedelskedjan är en strategisk resurs i samhället, för såväl företag som för individ och myndighet. I uppdraget ska hänsyn tas till gällande rätt, exempelvis regelverk kring personuppgiftsbehandling och sekretess.

Genom att förbättra tillgängliggörandet av information inom livsmedelskedjan, skapas förutsättningar för nya digitala tjänster och lösningar. Myndigheterna i livsmedelskedjan kan på detta sätt bidra till att möjliggöra smarta tjänster för medborgare och företag.

Det finns behov av en informationsinfrastruktur där information samlas, samordnas och tillgängliggörs på ett enhetligt sätt till nytta för både konsumenter, företag och övriga aktörer. En informationsinfrastruktur är ett gemensamt sätt att organisera, bygga upp och förvalta, tillgängliggöra samt underlätta användningen av data.

Närmare om uppdraget

I den första fasen av uppdraget, som löper fram till den 1 augusti 2016, ingår att göra en kartläggning innehållande följande aspekter:

- identifiering och prioritering av potentiella områden för utvecklingsuppdraget i förhållande till målet i uppdraget,
- identifiering och utveckling av samverkan med relevanta myndigheter, kommunsektorn, SKL och andra aktörer inom privat och offentlig sektor och framtagande av en plan för kommande arbete inom ramen för uppdraget,
- utifrån resultaten i punkterna ovan: en samlad bedömning av hur arbetet bör fortsätta, och
- en kostnadsanalys för fortsatt arbete med digital förnyelse i livsmedelskedjan.

I den andra fasen av uppdraget, som löper till och med 2018, ska utifrån slutsatserna i uppdragets första fas, följande moment utföras:

- verka för gemensamma gränssnitt, specifikationer och standarder för samverkan mellan stat, kommun, företagare och allmänhet som har eller behöver information i livsmedelskedjan,
- belysa juridiska, ekonomiska och organisatoriska förutsättningar, ifall kartläggningen i första fasen visar att samverkan inom dessa områden skulle bli aktuell,
- främja innovation och utveckling av digitala lösningar tillsammans med näringsliv och andra aktörer, genom bl.a. öppna data där det är relevant,
- verka för en ökad nyttorealiserings, och
- identifiera nationella och internationella goda exempel på digitalisering i livsmedelskedjan.

Genomförande

Jordbruksverket ska genomföra uppdraget i nära samarbete med Livsmedelsverket. Uppdraget ska genomföras i dialog med Sveriges Kommuner och Landsting, näringslivet och andra relevanta aktörer. Uppdraget ska även utföras i dialog med Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Vid genomförandet ska på lämpligt sätt de kunskaper och den erfarenhet som finns inom modellen geodatasamverkan tillvaratas.

Jordbruksverket ska föra dialog med Ekonomistyrningsverket utifrån de vägledningar eller andra instruktioner som Ekonomistyrningsverket tar fram, eller som har tagits fram av E-delegationen.

Rapportering och uppföljning

En första delrapport för uppdraget ska lämnas senast den 1 augusti 2016 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet). I den första delrapporten ska Jordbruksverket redovisa initial inriktning för uppdragets genomförande, samverkande aktörer och en strategi för kommande arbete samt föreslå för regeringen hur arbetet kan genomföras och eventuella justeringar av uppdraget.

Under genomförandet ska uppdraget redovisas årligen i myndighetens årsredovisning och enligt Ekonomistyrningsverkets anvisningar.

Jordbruksverket ska slutredovisa uppdraget senast den 28 februari 2019 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Följande ska ingå i slutredovisningen:

- identifierade möjligheter till ökad samverkan samt potentiell nytta som det kan medföra,
- vilka lösningar som tagits fram inom utvecklingsområdet inklusive vilka nyttor som realiserats,
- identifierade hinder för framgång inom utvecklingsområdet fortsättningsvis samt förslag på lösningar,
- hur nyttorealiseringsen hos aktörer inom området utvecklats under tidsperioden, samt
- hur arbetet bidragit till att uppnå regeringens mål.

Finansering

Jordbruksverket får för uppdraget rekvirera 1 000 000 kronor senast den 1 augusti 2016. Regeringen avser att avsätta 300 000 kronor 2017 samt 300 000 kronor 2018 för genomförandet av uppdraget. Medlen utbetalas under förutsättning att riksdagen fattar nödvändiga beslut. Medlen rekvireras av Jordbruksverket och ska användas för Jordbruksverkets och Livsmedelsverkets insatser baserat på omfattningen av insatserna på respektive myndighet. Under uppdragsperioden kan Jordbruksverket ansöka om ytterligare medel hos Regeringskansliet (Näringsdepartementet) med angivande av detta besluts diarienummer. För 2017 och 2018 avser regeringen fatta tilläggsbeslut.

Kostnaderna ska belasta anslaget 2:6 Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse, anslagsposten 1 Gem e-förvaltningsprojekt – e-förvaltning, under utgiftsområde 22 Kommunikationer. Medel för 2016 utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Medel som inte utnyttjats 2016 ska återbetalas till Kammarkollegiet på bankgiro 5052-5781 senast den 28 februari 2017. Vid samma tidpunkt

ska Jordbruksverket lämna en ekonomisk redovisning över använda medel. Rekvisition, eventuell återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

På regeringens vägnar

Mehmet Kaplan

Sofie Arvidsson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/SI
Socialdepartementet/SF och FS
Finansdepartementet/BA, SFÖ, SKA, K och E2
Utbildningsdepartementet/S
Miljö- och energidepartementet/S
Näringsdepartementet/KLS, DL, PUB, FF, SUN, RS, JM och ITP
Ekonomistyrningsverket
Lantmäteriet
Livsmedelsverket
Naturvårdsverket
Sveriges Kommuner och Landsting